

Lag

om ändring av lagen om skyddande av byggnadsarvet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skyddande av byggnadsarvet (498/2010) 2 § 2 och 3 mom. samt 13 och 15 §, av dem 15 § sådan den lyder i lag 1085/2020, som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Bestämmelser om skyddandet av byggnadsarvet på detaljplaneområden samt på områden som omfattas av byggförbud för utarbetande av en detaljplan finns i lagen om områdesanvändning (132/1999).

Trots vad som föreskrivs i 2 mom. tillämpas denna lag också på ett sådant område som avses i det momentet, om

- 1) objektet är av nationell betydelse,
 - 2) objektets fortbestånd och skydd inte kan tryggas med stöd av lagen om områdesanvändning och med stöd av bestämmelser eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av den, eller
 - 3) det på grund av situationen inom detaljplaneringen finns särskilda skäl att skydda objektet i enlighet med denna lag.
-

13 §

Ersättningar

Om en byggnad till följd av ett skyddsbeslut inte kan användas på ett sätt som medför skäligen nytta, har byggnadens ägare rätt att av staten få full ersättning för den olägenhet och skada som detta föranleder. Staten är skyldig att ersätta ägaren också för sådan olägenhet och skada som är mer än ringa och som föranleds av de åtgärder för vård av byggnadens särdrag som förutsätts i skyddsbeslutet. Kostnader som föranleds av underhållsskyldighet enligt bygglagen (/) eller som annars föranleds av sedvanligt underhåll ersätts inte.

Om den olägenhet eller skada som avses i 1 mom. har föranletts av ett förbud mot äventyrande av byggnadsarvet enligt 6 § eller av föreskrifter som kompletterar det och byggnaden inte har skyddats, har ägaren rätt att få full ersättning av staten.

Vad som i 1 och 2 mom. föreskrivs om byggnadens ägares rätt till ersättning gäller också en sådan innehavare av en byggnad som är jämförbar med en ägare samt en innehavare av arrende- eller nyttjanderätt eller någon annan motsvarande särskild rättighet som hänför sig till byggnaden, om rätten har uppkommit innan skyddsbeslutet eller beslutet om förbud mot äventyrande av byggnadsarvet meddelades.

Statens ersättningsskyldighet gäller, med undantag för församlingar, inte byggnader som ägs av offentliga samfund och deras affärsverk.

15 §

Bestämmande av ersättningen

Byggnadens ägare eller en rättsinnehavare som avses i 13 § 3 mom. kan kräva ersättning av miljöministeriet, som företräder staten i ärendet. Miljöministeriet ska sträva efter att nå avtal om ersättningens belopp med den som är berättigad till ersättning. Innan ett skriftligt avtal ingås ska ministeriet höra Museiverket.

Om ett avtal om ersättningen inte nås, kan en ansökan om förrättning för bestämmande av ersättningen göras hos Lantmäteriverket. Om ansökan om förrättning inte görs inom två år från det att det skyddsbeslut som ersättningsyrkandet grundar sig på vann laga kraft, har rätten till ersättning gått förlorad.

På bestämmande av ersättningen tillämpas lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977), nedan *inlösningslagen*, om inte något annat följer av denna lag. Vid bedömning av huruvida sakkunniga enligt 12 § 2 mom. i inlösningslagen ska kallas till förrättningen ska förrättningens syfte särskilt beaktas. Med avvikelse från vad som föreskrivs i 44 § 1 mom. i inlösningslagen ska egendomen uppskattas i enlighet med tidpunkten för meddelande av skyddsbeslutet. Med avvikelse från vad som föreskrivs i 95 § 1 mom. i inlösningslagen ska för obetald ersättning bestämmas en ränta på sex procent, räknat från och med tidpunkten för meddelande av skyddsbeslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

På ansökningar som gäller bestämmande av ersättning och som blivit anhängiga före ikraftträdandet av denna lag tillämpas den 13 § som gällde vid ikraftträdandet. På sådana ärenden som gäller bestämmande av ersättning och som grundar sig på ett skyddsbeslut som fattats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas dessutom den 13 § som gällde vid ikraftträdandet, även om ansökan har gjorts efter ikraftträdandet.

Helsingfors den 21 april 2023

Republikens President

Sauli Niinistö

Miljö- och klimatminister Maria Ohisalo